

ZASADY STOSOWANIA ŚRODKÓW OCHRONY OSOBISTEJ

Postępowanie z rękawicami medycznymi.

Cel stosowania rękawic:

- osłonięcie skóry rąk przed czynnikami biologicznymi
 - zapobieganie zakażeniom u pacjentów,
 - zapobieganie zakażeniom u pracowników medycznych
- osłonięcie skóry rąk przed działaniem szkodliwych substancji chemicznych stosowanych w leczeniu.

Rodzaje rękawic:

- **lateksowe** – elastyczne, dobrze przylegają do dłoni, nie ograniczają czucia i sprawności dłoni, trudniejsze do przekłucia i przecięcia niż inne rękawiczki: stosować do procedur inwazyjnych z użyciem ostrych narzędzi, do zabiegów, w trakcie których wymagana jest duża sprawność i precyzja manualna, wykonane z substancji białkowej – stwarzają ryzyko wystąpienia uczulenia,
- **nitrylowe** – mniej elastyczne niż lateksowe w związku z tym dają niższy komfort pracy i niższą ochronę, stosować tak jak lateksowe, nie powodują uczuleń,
- **winyłowe** – niska ochrona – mało elastyczne, struktura materiału nie zapewnia odpowiednio wysokiej barierowości, stosować do procedur o niskim ryzyku epidemiologicznym (np: zmiana pieluch - majtek, mycie pacjenta, sprzątanie...),
- **polietylenowe** – (foliowe) – najmniejsza ochrona, łatwo ześlizgują się z dłoni, używać do procedur niskiego ryzyka epidemiologicznego (np.: mycie pacjenta, sprzątanie).

Należy zawsze używać rękawic, gdy można racjonalnie oczekiwać, że dojdzie do kontaktu z krwią lub innym potencjalnie zakaźnym materiałem, błoną śluzową lub naruszoną powłoką skóry. Przed nałożeniem rękawic i po ich zdjęciu obowiązuje higieniczne mycie rąk i/lub higieniczna dezynfekcja rąk.

RĘKAWICE – STOSOWANIE NIEWSKAZANE:

- pomiar temperatury ciała,
- zakładanie „wásów” do tlenoterapii,
- przygotowywanie leków do podania i.v., (nie dotyczy cytostatyków)
- regulowanie przepływu wlewu kroplowego – jeśli nie ma przecieku,
- notowanie obserwacji stanu pacjenta,
- kąpiel /ubieranie pacjenta*,

- kontakt z używaną bielizną szpitalną*,
- zabiegi fizykoterapii*,
- podawanie leków doustnych,
- karmienie pacjenta,
- transportowanie pacjenta.

** z wyjątkiem: widocznego skażenia krwią i/lub płynami ustrojowymi, pacjenta zanieczyszczającego się, pacjenta podejrzanego o kolonizację szczepami szpitalnymi, z objawami klinicznymi zakażeń szpitalnych i u osób izolowanych.*

RĘKAWICE – WSKAZANE UŻYCIĘ:

- kontakt – krew, płyny ustrojowe,
- kontakt – błony śluzowe,
- kontakt – naruszona ciągłość skóry,
- dotykane sprzętu inwazyjnego:
 - widoczne zabrudzenie,
 - blisko miejsca wprowadzenia do skóry/wkłucia,
- pacjenci skolonizowani patogenami szerzącymi się drogą kontaktową: np. MRSA, VRE,

C. difficile

RĘKAWICE NIEJAŁOWE:

- pobieranie krwi,
- kontakt – krew, płyny ustrojowe,
- kontakt z błonami śluzowymi,
- zakładanie lub usuwanie cewnika obwodowego,
- rozintubowywanie pacjenta,
- odsysanie wydzieliny z jamy ustnej,
- usuwanie cewnika moczowego, rurki dotchawiczej,
- odsysanie wydzieliny z jamy ustnej i dróg oddechowych w systemie zamkniętym,
- badanie *per rectum* / ginekologiczne,
- kontakt z substancjami chemicznymi (cytostatyki, środki dezynfekcyjne),
- kontakt ze sprzętem skażonym krwią i/lub płynami ustrojowymi (instrumenty, ostre końcówki, inne przedmioty),
- kontakt z odpadami skażonymi krwią i/lub płynami ustrojowymi,
- usuwanie materiału biologicznego z powierzchni szpitalnych.

RĘKAWICE JAŁOWE:

procedury aseptyczne np.:

- zakładanie cewników naczyniowych centralnych,

- zakładanie cewnika do pęcherza moczowego,
- odsysanie wydzieliny z dróg oddechowych w systemie otwartym,
- intubowanie pacjenta
- bronchoskopia,
- zabiegi chirurgiczne i inne inwazyjne,
- przygotowywanie mieszanek do żywienia pozajelitowego,
- zakładanie lub zmiana opatrunków na ranach (usuwanie starych opatrunków – rękawiczki niejałowe).

WYJMOWANIE RĘKAWIC Z OPAKOWANIA:

- przed wyjęciem rękawic z kartonika należy umyć i/lub zdezynfekować ręce (sięganie po rękawice brudnymi rękoma może spowodować zanieczyszczenie pudełka/opakowania a także wszystkich rękawic znajdujących się w środku),
- z kartonika wyjmować rękawice w takiej ilości, jaka jest potrzebna do użycia - nie wolno wyjmować za dużo rękawic,
- pozostałe rękawice nie wystają z kartonika.

RĘKAWICE CHIRURGICZNE JAŁOWE

Przechowywane w zamkniętych szafach, nie powinny być narażone na światło, wilgoć, nie przechowywać na powierzchni blatów roboczych, na których przygotowuje się leki do wstrzyknięć

POSTĘPOWANIE ZE ZUŻYTYMI RĘKAWICAMI:

Zużyte rękawice medyczne należy usuwać – w zależności od charakteru skażenia - do czerwonego (zakaźne) lub niebieskiego (nieinfekcyjne) worka na odpady.

MASKI OCHRONNE

- maski medyczne trzywarstwowe wiązane,
- półmaski filtrujące typu FFP3.

Maska zalecana jest gdy istnieje ryzyko przeniesienia czynnika zakaźnego drogą oddechową. Jeżeli stosuje się maski, powinny one być używane tylko raz i zmieniane, gdy stają się wilgotne lub znacznie skażone. Maskę ma być założona w taki sposób aby szczelnie osłaniała nos i usta. Maski należy zdejmować trzymając za tasiemki, tak aby nie dotykać części zakrywającej twarz, strona skażona drobnoustrojami. Przy dłuższym użyciu maski chirurgiczne zapewniają niewielką ochronę przed zakażeniami przenoszonymi drogą kropelkową. Po kontakcie z częścią twarzową maski ręce należy umyć i/lub zdezynfekować. Półmaski filtrujące typu FFP3 należy stosować w czasie izolacji powietrzno-pyłowej i kropelkowej.

OKULARY OCHRONNE

Zalecane są przy zabiegach z dużym prawdopodobieństwem rozprysnięcia krwi, płynów ustrojowych lub roztworów dezynfekcyjnych. Po użyciu okulary należy umyć i wysuszyć. Jeżeli doszło do skażenia materiałem zakaźnym okulary należy poddać dezynfekcji zgodnie z instrukcją.

FARTUCHY OCHRONNE

Celem stosowania jest okrycie ubrania roboczego pracownika, zapobieganie rozprzestrzenianiu się zakażeń.

Rodzaje fartuchów:

- bawełniane (wielokrotnego użycia, po użyciu oddawane do pralni),
- fliselinowe,
- barierowe (nieprzemakalne),
- polietylenowe,
- kombinezony ochronne.

Fartuchy powinny być zakładane podczas:

- wykonywania toalet, zmiany bielizny u pacjentów zanieczyszczających się,
- leczenia i pielęgnacji pacjentów wobec których stosuje się izolację kontaktową lub ochronną.

Fartuchy czyste:

- należy przechowywać w higienicznych warunkach,
- należy nakładać:
 - umyтыми i/lub zdezynfekowanymi higienicznie rękami,
 - bezpośrednio przed wejściem do pacjentów izolowanych,
 - fartuch powinien całkowicie nakrywać ubranie robocze,
 - za każdym razem przed wejściem do chorego izolowanego należy nałożyć czysty fartuch jednorazowy.

POSTĘPOWANIE Z FARTUCHAMI PO UŻYCIU:

- włożyć do worka czerwonego na odpady medyczne skażone lub niebieskiego zależy od charakteru zanieczyszczenia.

KOLEJNOŚĆ ZAKŁADANIA ŚRODKÓW OCHRONY OSOBISTEJ

1. fartuch,
2. maska / respirator,
3. gogle, osłona twarzy (przyłbica),

4. rękawice

A. Kolejność zakładania PPE

1. Fartuch

- powinien zakrywać ciało od szyi do kolan; mankiety muszą obejmować nadgarstki
- zwiąż z tyłu na wysokości szyi i pasa

3. Gogle lub przyłbica

- załóż na oczy lub twarz i dopasuj przyleganie

2. Maska filtrująca lub chirurgiczna

- zwiąż taśmki lub umieść gumki na potylicy i szyi
- dopasuj elastyczny pasek do grzbietu nosa
- maska powinna przylegać do twarzy i pod brodą

4. Rękawice

- naciągnij na mankiety fartucha

KOLEJNOŚĆ ZDEJMOWANIA ŚRODKÓW OCHRONY OSOBISTEJ

Nie dotykać miejsc skażonych, zdejmować za troki.

1. rękawice,
2. gogle, osłona twarzy (przyłbica),
3. fartuch,
4. maska / respirator,

Mycie i dezynfekcja rąk.

B. Kolejność zdejmowania PPE

1. Rękawice

Zewnętrzna powierzchnia rękawic jest skażona!

- ręką w rękawicy chwycić drugą rękawicę od zewnątrz i ściągnij ją, wywracając na drugą stronę
- zdjęta rękawica pozostaje w drugiej ręce (ubranej w rękawicę)
- zdejmij drugą rękawicę, wsuwając pod nią palec na wysokości nadgarstka i ściągnając tak, aby ją wywrócić na drugą stronę i naciągnąć na pierwszą rękawicę
- wrzucić rękawice do kosza na śmieci przeznaczonego na odpady skażone

2. Gogle lub przyłbica

Zewnętrzna powierzchnia gogli lub przyłbicy jest skażona!

- zdejmij, chwytając za opaskę na głowę lub nauszники
- umieść w pojemniku na przedmioty przeznaczone do dezynfekcji lub wrzucić do odpowiedniego kosza na śmieci

Jeśli ręce uległy skażeniu, umyj je lub zdezynfekuj przed przejściem do następnego etapu; higiena rąk obowiązuje także natychmiast po zdjęciu wszystkich PPE.

3. Fartuch

Przednia powierzchnia i rękawy fartucha są skażone!

- rozwiąż tasemki
- ściągnij fartuch z szyi i ramion, dotykając tylko jego wewnętrznej strony
- wywróć fartuch na drugą stronę
- złóż lub zwini fartuch i wyrzuć

4. Maski

Zewnętrzna powierzchnia maski jest skażona!

- chwycić najpierw za dolne, a potem górne tasemki lub gumki i zdejmij maskę
- wrzucić do odpowiedniego pojemnika